

Us der alte Zit

Autor(en): [s.n.]

Objekttyp: Group

Zeitschrift: **Schwyzerlüt : Zyschrif für üsi schwyzerische Mundarte**

Band (Jahr): **11 (1949)**

Heft 1-4

PDF erstellt am: **29.04.2024**

Nutzungsbedingungen

Die ETH-Bibliothek ist Anbieterin der digitalisierten Zeitschriften. Sie besitzt keine Urheberrechte an den Inhalten der Zeitschriften. Die Rechte liegen in der Regel bei den Herausgebern.

Die auf der Plattform e-periodica veröffentlichten Dokumente stehen für nicht-kommerzielle Zwecke in Lehre und Forschung sowie für die private Nutzung frei zur Verfügung. Einzelne Dateien oder Ausdrucke aus diesem Angebot können zusammen mit diesen Nutzungsbedingungen und den korrekten Herkunftsbezeichnungen weitergegeben werden.

Das Veröffentlichen von Bildern in Print- und Online-Publikationen ist nur mit vorheriger Genehmigung der Rechteinhaber erlaubt. Die systematische Speicherung von Teilen des elektronischen Angebots auf anderen Servern bedarf ebenfalls des schriftlichen Einverständnisses der Rechteinhaber.

Haftungsausschluss

Alle Angaben erfolgen ohne Gewähr für Vollständigkeit oder Richtigkeit. Es wird keine Haftung übernommen für Schäden durch die Verwendung von Informationen aus diesem Online-Angebot oder durch das Fehlen von Informationen. Dies gilt auch für Inhalte Dritter, die über dieses Angebot zugänglich sind.

Ein Dienst der *ETH-Bibliothek*

ETH Zürich, Rämistrasse 101, 8092 Zürich, Schweiz, www.library.ethz.ch

<http://www.e-periodica.ch>

Us der alte Zit

Keine z chli zum Hälfe (d Luzärner Mordnacht)

Vor sächshundert und es paar Johre hend di drei Waldstätt mit der Stadt Luzärn de Bund bschwore — di frie Ländli um dä schön See ume, mit der junge Handelsstadt am Uslauf vo de grüene Rüs.

Das hölzig Storche-Näschtli, wie me de Luzärnere ihrem Städtli au öppe gseid hed, isch es paar Johr fruer vo Abt und Chloschter z Murbach im Elsis unde under d Herrschaft vom Chönig Ruedolf vo Habsburg cho. Ihri guet und fründlech Nochberschaft mit de Ländere hed do uf einisch müeße ufhöre, und der Schade isch ned chli gsi. Die neu Situation hed do halt de Luzärnere ned passed und si hend de Gump i d Friheit gwogt, zum Ärger vo Oschtrich, wo si erhoffet Ifluß am Vierwaldstättersee gseh hed dur d Rüs ab schwümme.

Der Herzog vo Oschtrich hed si aber mit dere Tatsach vo dem Vierwaldstätterbund ned öppe e so liecht abgfunde, sondern uf alli Art und Wis — mit Schlich und Ränke probiert, z Luzärn wider Meischter z würde. Im gheime hend di öschtrichische Parteigänger gstiflet und gnüelet; si hend alli die gsammlet, wo am Länderbund kei Freud gha hend; si hend ne Profit und Vorteili gspienzlet und do schließlech ne regelrächti Verschwörig zsämebrättlet gha.

Ob zäh Jöhrli ume gsi sind, isch dä öschtrichisch Chlüngel im gheime e so starch gsi, das me abgmacht hed, in ere bstimmte Nacht di eidgnössisch Gsinnte z überfalle, der Schultis und d Rodsherre durezmache, der Länderbund z vertrönne und d Stadt wider im Herzog uszlifere.

Niemer het öppis vo dem schwarze Plan gmerkt gha. A dem verabredete Obig isch es arms Buebli, wo niene deheime gsi isch, under dene fischtere Böge under der Egg goge schlofe und hed do richtig es chlis Bänkli gfunde. Es isch chum igschlofe gsi, so traumts em, äs ghöri schwäri Schritt zwüschetem Rusche vo der Rüs. Drob verwachet äs und glürlet do, oni sich z verrode, i d Fischternis use. Do gsehd äs, das äs gar ned traumt hed.

Um di dicke Pfiler ume chömid eister meh Manne i Harnisch und Rüschtig z dicke, und flismet eine es Wort, wo äs ned verstohd. Do und deet chlefelet es Schwärt am Bhänk. Zletscht stönd si all zsäme — ganz noch bi sim Bänkli, und eine teilt ne do roti Ärmelbinde us und erchlärt ne derzue:

•Die Länderfründschaft hed hütt es Änd; es darf e keine

läbig devo cho. Wenn s uf em Rodhus zwölf schlod, lönd mer de los. Bis dee söttid alli fescht schlofe.»

Dem Buebli lauft s ischhalt über e Rügge abe, und äs gspürt, wien em d Zänd afönd chlappere. Wo äs wott sich no nöcher a d Mur änelo, chlepft s Bänkli, und do hend ne di Kärli etdeckt. S hed em eine s Mul vertha und ne vor e Afürer gschleipft. Dä hed sis Schwärt zoge, und das Buebli hed voll Angscht fascht i d Hose gmacht und mit jämmerlecher Stimm dur die hert Fuscht dure um sis Läbe bättlet. Di Manne hend do gmeint, das wär e trurige Afang vo ihrem glorriche Tag, und me chönnt dä Pfüder jo lo laufe. Aber är müeß tür und heilig verspräche und schwöre, das är i keim Mönsch vo dem well verzelle, was är jetz do gseh heig. —

Das hed das Buebli do grüsli gärn to und isch do uf und devo decklet wien es Wiseli.

Aber chum isch äs do us de Fingere vo dene Mördere ver-twütscht gsi, so isch ihm do au der Gurasch wider cho, und äs hed afo dänke . . . der Schultis go töde und d Rodsherre . . . und alli die brave Bürger, won äs könnt, wo so mängisch guet anem gsi sind . . . nei, do chan äs ned zueluege.

Aber do chund ihm si Eid i Sinn, wo s hed müeße schwöre, und dä lid em wien es schwärs Träm vor de Füeße. Was chame do nur mache?

Underdesse isch äs eister witer glaufe i der fischttere Stadt. Me hed dozmol no keini Stroßebelüchtige gha. UF em Wimärt obe hed s no es paar heiteri Pfeischter gha und deet i der Metzgerestube müend no Lüt sitze. Wemmes nur i dene chönnt z wüsse tue . . . aber wie?

D Hustüre isch nur am Spalt. Das Buebli schlüft do gschwind i Husgang ie und dur d Schnäggestäge uf. I der Wirtsstube inne gohds lut zue. Es paar Bürger hend no kneipet und politisiert. Di große Zinnchanne und di Bächer sind gfüllt und glärt worde, was gescht was d hescht, eis ums andermol. Niemer hed das Buebli gseh, wo hinderem Wirt inezwickt und hindere groß Ofe düsselet isch. — Under einisch gohd em es Liecht uf, wie äs si chönnt warne, oni si Eid z bräche. Äs hed jo nur versproche, i keim Mönsch nüd z verzelle: aber im Ofe, . . . däm wott s äs jetz säge!

Wo do di Bürger einisch e Momänt e chli ruiger gsi sind, ghöred si es fins Stimmli wo so lut as mögli redt . . .: «O Ofe, liebe Ofe, los jetz rächt, i mues der öppis gräßlechs chlage . . .»

Das Buebli hed do gmerkt, das alles uf einisch still worden isch. Äs hed aber ned z lieb umegluet, sondern hed der Ofe tätschlet und gstreichlet und hed e stif agluegt und em afo verzelle, was äs grad vorig under der Egg gseh und ghört hed.

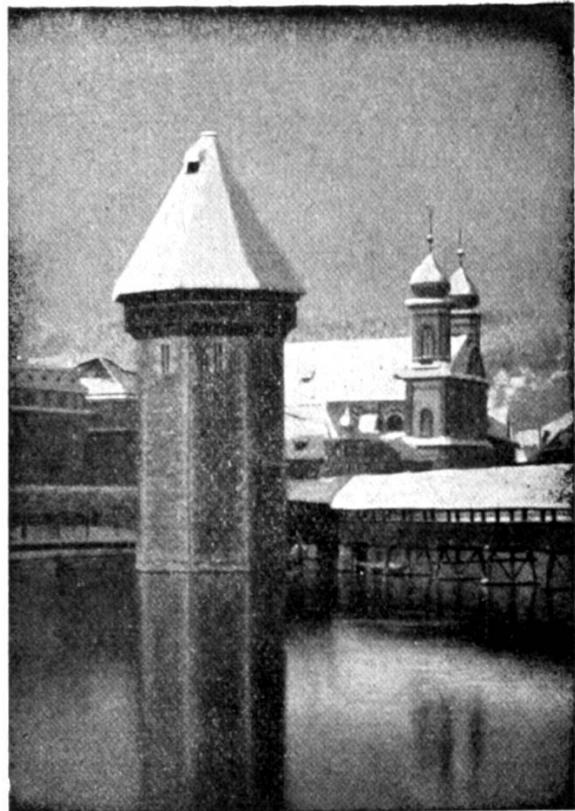
Die Bürger sind chridewiſſ worde, hend enand agluegt und sind hübscheli ufgstande. Wo do s Buebli ufghört hed verzelle, hend si nur es paar Wort zuenenand gseid und do sind si fort. E jede zumene andere vo dene Rodsherre und eine zum Schultis. Die fischter Nacht isch ihne au z guet cho. Wo s do gäg de Zwölfe ggange isch, sind d Usgäng vo der Egg bsetzt und die fräche Verschwarene gfange gsi, öb si nur ein enzige Streich hättid chönne tue. Me hed ne do aber nüd z leid to, sondern si nur us der Stadt fortgeschickt und si verbannt.

Wo me do druf abe das muetig Buebli hed welle go sueche, isch das niene meh ume gsi, und me isch hütt no-nig sicher, wie äs gheiße hed und was us em worde isch. Aber das isch sicher, wenn d Stadt Luzärn dozmol guet eidgnössisch hed chönne blibe, so dankid mier Luzärner das dem unbekannte gschide Buebli, wo mit siner Tat vilecht ned nur Luzärn, sondern di ganz Witeretwicklig vom eidgnössische Bund grettet hed.

Hütt gönd d Verschwörer nümme z Nacht mit rote Ärmle under d Egg. Hütt schlüfet si i Zitigsbletttere igwigglet umenand. Wenn mier hütt au wider muetigi Buebli hend, so isch das Nüeli-Gschmäus gleitig niene meh ume und mier hend wider e suberi Luft i eusem liebe Schwizerland. E suberi Luft, und das wemmer!

Agnes von Segesser.

Us „Heimet-Gschichte i Luzärner Sprooch“,
Verlag Bund Schwyzertütsch, Gruppe Luzärn.

Luzärn
Wasserturm im Winter

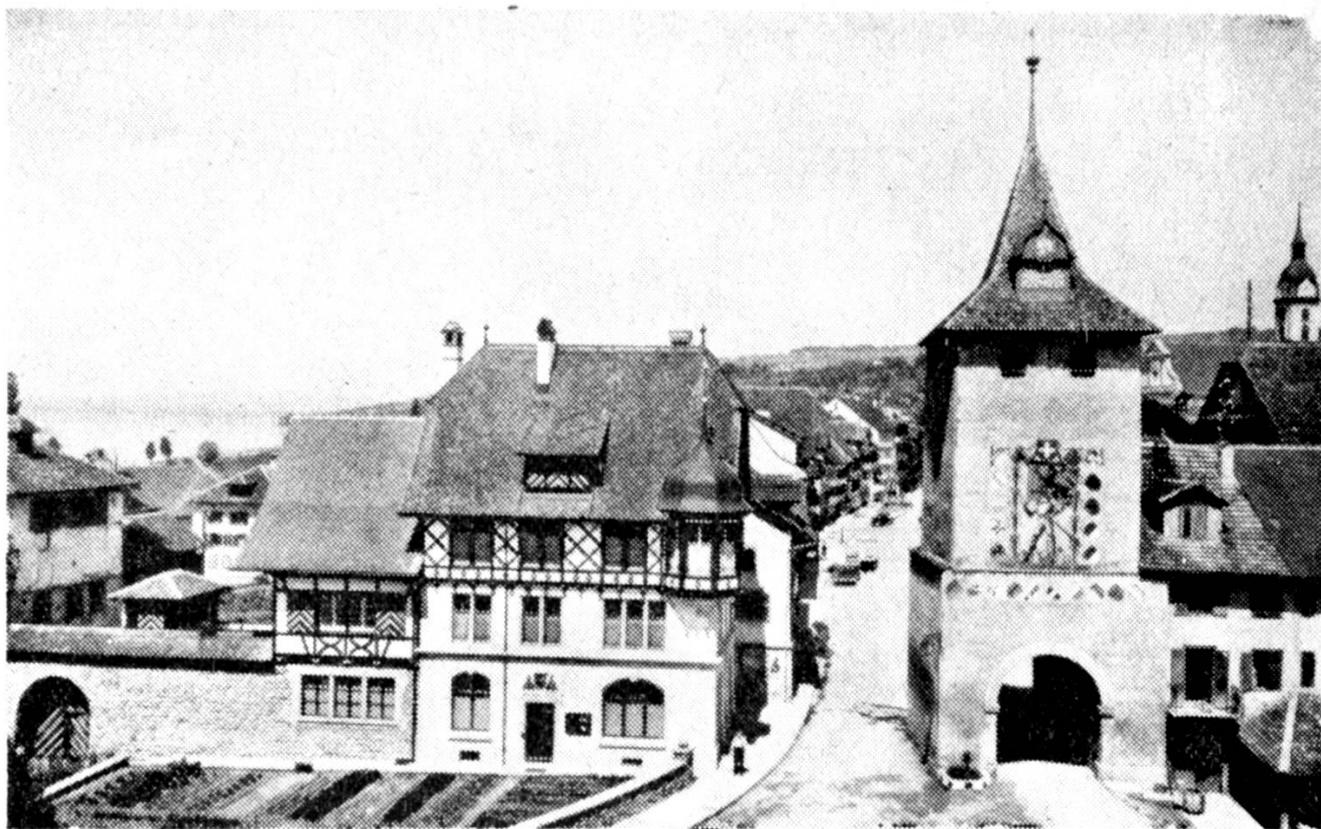
De Hofnar vom Herzog Leopold

Am Mändig nachem heilige Ueli, so ume nünt Juli ume, gönd aue ou d Surser a d Sämpacher Schlachtfir. Nachem erschte Wäutchrieg, wo mier deheime no öschtrichischi Erholigschind gha hend, do simer aume mitene der Umzug go aluege und d Fäschtpredig go lose. Me hend si demit e chli wöuve ploge. S isch nid grad usinnig nätt gsi vonis. Mir hend ne verzöut, wi die aute Eidgenosse d Oschtricher bodiget heigid. Es tifgs Wienerbürschli hed do drufabe einisch e chli i dr Schwizergeschicht umegschneugget und uf einisch macht är: «Jetz hab ichs — in unsere Geschichtsbücher habens immer d Oschtricher gwonen, in eure gewinnens immer d Schwaizer. Jedes Land schreibt halt immer, wanns gwinnt, nid wanns verliert.» S hed öppis dra. — Schlachtfir isch halt immer ou für d Surser e große Tag. Dozmol, 1386, sind si jo no säuber Oschtricher gse, hend aber eigeni Grichtsbarkeit und vöu Rächt gha. Bevor de Herzog Leopold ejetlech uf Sämpesch zoge isch, hed är d Sursi im Murihof hinde übernachtet. Si Hofnar, de Heini vo Uri, isch binem gsi. Dä hed im Herzog aghaute, er söu ums Himmus Gotts Wöuve nid gäg d Eidgenosse zieh. Er könni di Finke. Aber är hed sich nüd lo brichte. «Chömid cho luege», seid er do im Herzog und är isch mitem zoberscht i Eschtrich ufe ggange und hedem dur Guggere dure der Eichbärg zeigt und gseit: «Losid, Herr Herzog, jetz gsehnder no drinufe. Aber i wette mitech, Ihr wärdid morn zobe nümme vom Bärg uf Sursi abe luege.»

Dä wär ou ringer deheime blobe, statt uf Sämpesch ufe go d Schlacht verlure. — De Herzog hed haut si Grind gha und ischt am Morge mit sine Manne übere Vogusang, Chöupech (Kirchbühl) gäge Höudisriede zue, äbe deet he, wo d Sämpacher Schlacht gsi ischt. Was hed är z Sursi süscht wöuve mache? Do, wo do die Ritter e son es chlis Hüfali Schwizer im Wäudli äne gseh hend, do fönd si de Heini wäge sine Landslüt afo föppele und hendem gseid, är söune ga «adeli säge», si gsächid enand nochethär doch nümme. Und de Heini nid fu, isch zuene übere und e Zitlang binene ghöcklet. Si hend s Gaudi anem gha. Aber weder är no die andere hättid öppis vo ihrem Chriegsplan verrote.

Wie si do ne son e Zitlang mitenand gspassed hend, gsehd de Heini, wie änefür di andere Eidgenosse zsämegstände sind und d Händ ufgha hend, zum schwöre, si gäbid nid noche, bis si de Leopold bodiget heigid, und wenn ihre letschi Ma müeßti dra gloube. —

Wo das de Heini gseh hed, isch är devo decklet und hed s im Herzog brichtet und hedem ou gar grüseli aghaute, er söu doch lieber wider uf Sursi abe cho, öbs z spot seigi. Aber dä

Sämpach

hed sich nüd lo säge. De Heini macht nume no: «Mach was wotsch, i hader s de gseit, i be de nid schoud.» De Herzog hed dä Mürzi heigschickt. — Am Obig hed natürlì de Hofnar ume süscht uf de Leopold gwartet. S isch lätz ggange. Si hend de Herzog bigoscht ztod grüert. I wemm hed de Heini jetz no wi- ter wöuve de Nare mache, as i dr Surser Juget? Si hend e gärn gha, und är isch son e freine gsi win e Götti. Won är de gstor- ben isch, do hend si si Lich uf Königsfäuden abe gfüert, wo ou si Herzog begrabe gsi ischt. Und überm Zimmer vo dr Königin Elisabeth isch no langszit s Böud vom Heini vo Uri ufgmacht gse.

Wo d Surser do e so langi Zit nochem Stadtnar übercho hend, do isch der Böudschnitzer Chaschper Tüfu äxtra uf Königsfäuden abe ggange, hed i däm si Fratze uf em Böud e chli agluegt und isch nume hei und hed di schönscht Heinimaschgere gschnätzlet, emu e son e schöni wi de Fritschivatter z Luzärn in- ne hed. — De am Uschuldige Chindli-Tag isch de früecher au- me de Stadtnar mit dere Maschgere umegloffé, d Chind hend em auderlei dumms Züg noche grüeft. Do hend aber e so Flegu- buebe agfange, ihm fuli Öpfu und Rüebli azrüere, as s em män- gisch fescht wehto hed. Sig vorcho, daß de Nar tod ligge blobe sig. Do hend di Stadtvätttere müeße ischríte und dä Ufueg ab-

stöue. Das isch 1761 gse. S isch do später wider nätter zue und här ggange. Jetz hemmer e Heinizunft, wo aume i de Fasnecht tued Maschgere vermiete und Heiniumzüg arangschiere. De Heinivatter mit de Heinimuetter ritet inere Drotschge inne und rüeret Orange i d Hüser ufe, asmer d Vorfeischter verscherblet. Imene derige Adänke isch auso d Sursi d Schlacht bi Sämpech.

(Gäuermundart)

Georg Staffelbach.

Chilpu

Scho mängischt hani s bauptet: im Luzärnerbiet gäb s en ebegi Schar Chäppali, meh weder as d a bede Hände und a de Zeeche dezue mögdisch abzelle. Vo Müswange im Gwaggital unde bis zur Bösegg i de Napfgäget, vo Pfaffnau bis uf Honau chönntech ufzelle, fascht im Rosechranz noche, großi, chlini, hübschi und mängischt au e chli chilbegi, settegi wo dobe stönd ufere Ahöchi, usinnig heimalig, wie eppe Gormund, Herrgottswald oder Burgrain bi Alberswil, wider anderi i de Bäume versteckt, wie Sant Otille, wo für d Auge gnädig ischt, Samichlause bi Willisau und Maria-Zäll z Sursi, aber am liebschte vo allne han i halt enewäg zerscht Chilpu, Chöupech (Kirchbühl), die alt Lüt- oder, wie mr hütt seiti, Pfarrchile vo Sämpech. Wär könnt dä unerchannt schön vertraumet Schatz am Eichbärg? — Vil zwenig, oder isch s emänt gschider eso, sösch word r verlüre vo siner Stilli und Abgschideheit.

Wemme d Sämpech — der kleinen Stadt — unde use gohd und de Wäg nimmt, wo chli obsi hed im Bärg noh — de chund mr no bald einischt uf Chilpu. Zerscht gsehd mr es Ghöft, es Burehus sant de Schür und hinezue es Tori, wo dur nes alts Gmür dure füert. Gohsch ine, gsehsch rächterhand es halboffnigs jungs Chäppali, das isch s Beihus, wo früener einischt mäng ebigen alte Sämpecher ufs Zruelegge beitet hed. No stönd etlech schmiedisig Grabchrüzli, für dänk aß mr weiß, was mr ztüe hed und nid vergißt, aß mr ufeme Chilhof oder Rosegarte, wie die Alte gseid hend, verwilet. Grad vor dr zue hesch d Chile, das heißt s Sitepörtli. Mier gönd ine, e Tritt abe und sind undereinisch paal hundert Johr früener dra. Gotik isch Trumpf und mr chönnt eim schier ibilde, mr ghöri de Herzog Leopold veruß verbizieh mit sine ungreglete Schare uf em Wäg a d Schlacht bi Sämpech. Wär guet, är chäm ine und luegti dä Sant Chrischtoffel a, wo chileshöch bis a d Himmletze ufe a d Wand gmolet ischt. Mr will jo wüsse, as epper a dem Tag, wo nr ne Sant Chrischtof aluegt, nid müeß stärbe. Alter ime Chörli und Sitenaltärli hed s eis schöner wo isch s ander. Nume schad, aß d

D Chile vo Chilpu, Chöupech (Kirchbühl)

Us „Die Kirchen des Kts. Luzern“
Verlag Otto Walter AG., Olten

Flügu devo ewägg verchauft worde sind und neume glaub z Frankrich inne umene Franke ime Museum chönid gschauet wärde. Glaubid ihr nid, aß sie sich umesuscht z Chilpu, wo sie hee ghörid, tusigmol besser miechid? Aber gönd machid, mr hed halt alle mängischt für Altertum au gar ke Pietät und das Napanliöndl oder zweu, wo son e Sammlerhängscht defür spienzlet, gfällt eim viel besser as das Altlochtig, wo mr will verchüüze. Hingäge gälid — mier! Mier miechid nie nüd eso. Mier giengid mit settig Sache zu epperem, wo öppis mueß wüsse und verstoh devo und wo s guet meint demit und mit üs sälber au, eh mrs tät verquante und sich sälber und üses Heimetguet drum ärmer miech.

Chilpu gilt as eini vo de ältestche Talchile im Luzärnerbiet. Withär hend üsi Vorvätter deet hee müeße z Gottsdienscht. Und die Mur, wo drumume bouet stohd, die seid üs, aß Chilpu nes

«Refugium» mag gsi si, i altersgraue Zite. Das heißt mr ne Zuefluchtsort für s Landvolch i uruige und Chriegstäge. Mr hed sis bewegleich Hab und Guet, dezue Fraue, Chind und alti Lüt a son e Ort hee gflöchnet, wo mr uf all Site leicht hed chönne verteidige. S Schönscht aber findsch im Chileturm obe, wenn d dur die gäche wurmstichige Tritt, a Spinnuppe und Flädermüse verbi, ufe chläderisch i d Gloggertube — de hesch vo deet dur d Schallöcher us e zauberhafte Usblick uf e See, übere zum Nottelerbärg, ine i d Alpe und nidsi gäge Sursi, heißt das, die vile Chries- und andere Obschtbäum am Eichbärg sind eim eppe mängischt öppen e chli im Wäg, aber mr stonet nur dester meh, wie usinnig schön as üsi Heimet, s Luzärnerbiet landuf und -ab doch isch. Und wemme de chli wiegalid am Glöggli hinder is zue und lönd de Challe ne bitz lo aschlo, de tönt s silberig und fin is Land use, nid umesuscht! Gohd doch d Sag vom Chilperglöggli, s heig Silber i de Gloggesspis gha! Und wenn de d Spire ab dem Lüte ufflügid und blitzgleitig ume Chäsbisseturn ume züelid, de dankid Gott, alli, wo Luzärner sind defür, aß Är üs son e wunderhäbsche, fruchtbare und treune Vatterbode verehrt hed!

(Gäuermundart)

W. A. Rogger, Luzern.

Äschermittwoch

Im ganze Dörfli isch s no dunkel
und d Schalusie sind alli zue,
niene gsehsch es Liechtli brünne —
alles schlöft i teufer Rue.

Nur es Bööggli chund no z watte
dur e chline Guggerschnee,
s isch so müed vo all dem Tanze,
jedes Trittli tued em weh.

Uf de chalte Chällerstäge
schlöft das Maschgerädli i
und die schöne Fasnechtsfreude
sind mit einem Mol verbi.

D Glogge mahnid vo de Chile
a üsi ärnschi Faschtezit.
So wemmer bätte au für s Bööggli,
wo no teuf im Schlummer lid.

Xaver Bucheli

D Surser Änderig

D Surser müend natürlí immer es apartigs Plättli ha. So hend si ke Chöubi, defür d Änderig. Was isch jetz das wider? Me hed z Sursi unde wie z Luzärn inne e große und e chline Rot gha, i dene de Pfarrer amene Suntig s Wiwasser bsunderig gä hed. A de Spitze vom Rot isch aun e Schulthis gstande. Wenn de im Herbscht d Regierig gänderet hed und e neue Schulthis und neui Manne gwäut worde sind, do hed me das natürlí gfiret. Am Morge früe isch wi hütigetags non es Bürgeramt i dr Chile ghalte worde. Es paar Blöser hend miteme nätte Liedli d Lüt so ganz hübscheli ufgweckt. De hed me sich im Bett inne afe träie. Am No-mittag isch mer jo änewäg a Chachali- oder a Guetlistand dere böuege Chöubichueche go z gwünne luege, wo eim dr Oberbrüeli miter letschte Numere atreid hed. S isch immer di letscht gsi, wenn är au chum agfange gha hed verchoufe.

Zum Zmorge hed s scho Chüechli ggä: Eierröhrlí, Chneuplätz, Hierzehörnlí, Zigerchrugeli, Schlüferli, Müsli, Opfuchüechli und was hesch wöuve. D Muetter hed währli e strängi Wuche hinder sich gha, bis di ganzi Chüechlerei fertig gsi isch. Und es söttigs Chüechle hed deno müeße verstande si. Vil hütigi Lüt wüssid jo nümme, was Chneuplätz und Eierröhrlí si. D Chneuplätz macht me us Hefeteigg. Eusi Muetter hed aume de Hefeteigg uf s Ofebänkli vor em Chuschte ofe äne gstöut und derwile hed si mit Mäu und Eiere und gueter Nidle en Eierröhrliteigg gchnättet und de fescht tröut und fin uszoge. Derbi hätt si fascht de Chneuplätzteigg vergässe und wenn si de z spot isch i d Stube ine ggange, isch ere de mängisch dä Chneuplätzteigg fascht etgäge z laufe cho, — de isch er aber guet gsi. Me hed dicki Möcke vo däm Teigg abghoue und de überm Chneu ufe-me Äßmäntu uszoge, aß amme ussen e dicke Rand ggä hed. De hed me das i d Pfanne to, wo heiße Anke gsi isch. De hesch gseh, wi au dä dick Rand ufggange isch und dur d Mitti dure hesch fascht chönne Briefe läse. Wenn me di Chneuplätz es Zitlang i Chäuer to hed, sisi ganz murb worde. D Eierröhrlí, wo fin us-trölt gsi si, hed me i heiß Anke to und mit zwöi Dachscheiali so zsäme gstungget, aß si win es verchnitterets Papier worde sind. Für Schänkali und Hierzehörnlí hed fascht jedi Surseri es eigets Rezäpt gha. Mit Mäu, Eier, Anke, Zucker hed me Teigg agmacht und die Forme im heiße Ankebad bachet. Mängisch hed me allerlei Figürli usgstoch. Mit Birechrosi, Ziger und Gwürz im dünne Omletteteigg badet und im heiße Anke bachet, hed Zigerchrugali ggä; mit Salbineblettli usem Teigg use hed s Müsli ggä. Jo, jo, di gueti alti Zit, wenn chunnt si wider?

(Gäuermundart)

Georg Staffelbach.

De Chräiebüel und si Stifelirüter

De Fons und ich hend grad eusi erschte Hose treid, wo de alti Vatter Chräiebüel — me hed em mängisch, nid grad öppe hübsch, au Chräieätti gseid — sini letschte hed lo büze. Aber juschtemänt sis Alter isch für eus de Punkt gsi, dän is eister wider a si Fergbank zööklet hed Und grad au si Lade im Badgäßli unde hed uf eus Buebe ne bsonderi Azieig gha. I weiß zwar nid, soll mer sim Lade nid ehnder nur Butig säge: de Chräiebüel isch nämli en Uhremacher gsi, hed mit den Auge gniiffet wie aui Uhremacher vom alte Schlag; und si Butig und si Lade hedr i eim Chrozi inne gha. Aber das isch einewäg für eus es wohrhafts Paradies gsi. Dänkid nume di hufe Ziter a de Wände noche und schiegar no a de Selle obe mit ihre glungnige Plämpfe und mit ihrem Chrute und Räble! Was mer do aues hed chönne gschaue, under auem bimeich au non e Guggeruhr! A dem chline Wunder ume hemmer aue hinderruggs gchnüblet, bis de Gugger en usgmachte Chiischteri übercho hed. Und wenn de de Vatter Chräiebüel mit der Bröue uf de Nase de Gugger wider i Säckel gchlöpf़t gha hed, hemmer de müeße süberli mäie, daß mer rächtzits no ungschore zur Butig usecho sind!

Dr alti Chräiebüel hed auerlei für Pflanz gha. Under andere dä, er isch «liberal» gsi. Aber wägedem hed ers i mim Vatter einewäg nie vergässe, daß er em einisch i siner Not es Zit abgchauft hed. «Lue», heds em aue s Härz so aui drei vier Wuche einisch überno, «lue, di Vatter isch e gueti Seel gsi. Det obe uf em Kantrom isch das Uhrli uf em Sockel gstande, johrilang. S isch weiß Gott s einzig Uhrli mit eme Sockel i mim Lade inne gsi, und je längersi meh i s ufzoge ha, je lieber isch s mer worde.» Sini Auge hend derbi über d Bröue ewägg gluegt ufe Kantrom ue und sind fascht e chli füecht worde, wie wener imene Fründ ghörti z ändlüte. I bi lang nid drübercho, was en eistig a dem grüene Stockührli fascht z briegge gmacht hed. Erscht e Wili später isch mer e Latärne ufggange. De gueti Chräiebüel isch mit sim Zitputze und mit aue sine Uhre äbe siner Läbtig en arme Hüüzeler blobe und hed si eister müeße a den üsserschte Äschte chlamse. Won er wider einisch eso verzwiflet ghanget isch, hed em mi Vatter s Uhrli, wo äbe uf eme Sockel gstande isch, ums Gottswille abgchauft, daß er nid no ganz gschletzt hed. Und i glaube, de Sockel isch nid s Woufeligscht a dem Zitli gsi!

Über sim ganze Chrom hed aber de Chräiebüel d Wält nid vergässe. Er hed nämli mängisch au Mugge gha zum Phileso phiere. Settegi Grübler findet mer jo do und det underem Volch; s sind öppedie ganz chöschtlegi Möntsche. Bim Chräiebüel isch dä Hang aue meh is Brichte ggange. I sim Gsüchti, won e hi

und do is Bei zwickt hed, zleid hed er is mängisch stundelang auerhand Gschichte verzöut. Eini devo isch mer bsonders guet blibe: die vom Stifelirüter. Hend ier si au scho ghört? S isch eini für e rund Tisch am Obe, wenn s dusse wäit und chutet. Wenn de Chräiebüel druf z rede cho isch, hed er aue sis gsteckti Sammetchäppli feschter uf si blutt Hoorbode drückt, und mier Buebe sind müselistill worde. Und de hedr agfange, und sini zwö letschte lödlige Zänd hend dezu gchlöfelet, wie s Stifelirüters döre Chnoche: s hed eim wägedem scho gchrüselet übere ganz Buggel abe:

«Ier hend gwüß au scho vom Wandle ghört; wenn d arme Seele umechömid, wenn si sich de Möntsche zeige, hülid und frürid, daß s eim dur Marg und Bei gohd. Aues nur, um ums Gottswille es Vatterunser überzcho. So isch es au em Stifelirüter ggange.

De Stifelirüter isch en ungrächte Verwalter vom Chloschter Muri gsi, hed eister gwüßt, meh i si eiget Sack z huse as für s Chloschter, und ufene fautsche Eid isch em öppe nid acho. So heds em einisch au kleckt, in ere arme Witfrou uf de Müswangerhöchi s Raggerhöfli mitsamt dr einzige Chue abzdrücke. Er hed, wo s drufa cho isch, e Strähl i sini Strubelhoor gsteckt und e Hampfele Härd us sim Garte i sini Schue to. Drno hed er vorem Gricht be Gott und aue Heilige gschwore: so wohr er si Richter obsi heig, so wohr seig s Land, uf dem er stöi, si eiget Grund und Bode! Chum hed er gschwore gha, hed e de Schlag troffe, und vom säbe Augeblick a hed er müeße wandle im Murihou am Landsmarg no.

No, auso, früener sind aug d Hitzchelertaler i de Chrischt-nacht dur s Hou ab is Chloschter Muri z Metti. S hed mängisch chneuteuf Schnee gha und ums Gstrüch und d Tanne ume isch auen e gspeischterigi Stimmig gläge. Niemer hed rächt trouet z rede, en jedere hed still eis Feusi ums ander bättet, daß em jo de Stifelirüter ned entchömm! Einisch isch au dr alti Tätsch mit siner Frau i die Metti ggange. Er hed am säbe Wienechtsobe meini e Schluck meh vom Chläpfliger verwütscht gha und isch e chli übermüetig worde devo. Wie jetz die beide so metenand dur dä Schnee dure ghootschet sind, isch em Tätsch emel au dä Stifelirüter z Sinn cho. Är seid zur Frau: «Seli ächt em Stifeli hoope?» D Frau hed si weidli bchrüzt und hed gmacht: «Heiri, versündigi di nid!» Und debi isch ere süttig heiß übere Ruggen abe. De Tätsch hed zerscht no glachet, aber uf einisch hed er nümme gredt, isch totebleich worde und sini Hoor hend im under de Pöuzchappe welle z Bärg stoh. S Laufe hed em Müei gmacht und währet de Metti hed er gschlorret wien es Espeloub. Mondess hed s de alti Tätsch hushöch under de Dechi gha; er hed s Närvefieber übercho und hed langis Zit näben use gredt. Es

Zitlang hends em nümme rächt trouet. Aueränds isch de Tätsch aber einewäg wider devo cho.

Won er do weder e chli besser hed möge gchieme, hed er einisch amene Obig bim Inachte dur s Pfeischter usgluegt, wie wenn er witewägg öppis gsäch cho und hed druf hübschli zu dr Frau gmacht: «I han e de gseh, s säbmol, de Stifelirüter! . . . Uf ere wiße Schindermähre isch er mer entcho, chum han is gseid gha. Si schwarz Mantu isch i de Mähre wit über d Chneu abeghanget und de schwarz Huet isch teuf uf de Achsle gläge, daß mer s Gsicht nid sett gseh. Nur sini chnöcherige Händ sind a de Zügle ghanget, me hed si im Wind ghöre chlappere. So isch er hert a mer dure; i ha gmeint, i gspürene.» — Es hed ne fascht wider kluderet, de alt Tätsch, won er das verzellt hed. Und au i dr Frau isch es süttig heiß i Chopf gschosse, sie hed jetz gwüßt, wo de Bartli de Moscht gholt hed.»

Eso heds is aue de Chräiebüel verzöt. Er hed zum Schluß sis Vergrößerigsglas vom rächte Aug uf d Stirne uegrütscht und is agniiffet, was mer dezu z säge heigid. Uhre a de Wände und i de Gänterli inne hend durenand gräblet, aber es isch um eus sälber so müselistill gsi, daß mer einewäg e jederi hed chönne underscheide. Und wenn s de öppe no grad hed afo zbättelüte so i de Seelezit, heds is de längersi meh gschüüzelet. Me sind vo s Chräiebüels Butig weidli abzäpf, heizue; si hend aue nümme lang müeße uf is beite.

Frili, mer sind einewäg eister öppe wider bim alte Chräiebüel zue und hend em das und deis vo sine verlödlete Zitere abgmärzelet, wo i dr Sammlig vo so Buebehosepömpere guetto hed. Jetz isch er scho ewigslang gstorbe, de Chräiebüel. Gott heig ne sälig!

Franzkarl Zust.

Seelezit

S fod früe scho afo nachte,
Kes Chind gsehsch uf der Stroß.
Es Schinholz mahnt a Geischter
Wit uß im Turbemoos.

Im Chilchli deert es Liechtli.
Wie trüeb und matt si Glanz!
Ghörsch d Chind, wie die schön bättid
De schmärhaft Rosechranz?

Jetz bättid s non es Gsätzli
Für d Seele rich und arm,
Für alli arme Seele —
O, daß sich Gott erbarm!

Du liebe Herr, bis gnädig,
Vergib ne Zangg und Strit,
Und schänk der ewig Fride
Jetz i der Seelezit.

Xaver Bucheli.

Es Gschichtli vom wiße Betheli

Es isch emol vor vite hundert Johre im Michelsamt e Maggi, e riche riche Ma, si hend em de Hofbur gseid. Und dä hed uf dr ganze Wält nur zweuerlei lieb gha: sis Meiteli — und das isch rächt gsi — und näbschdem nume no sis vili Gäld — und das isch schlächt gsi. Wenn öppen e Witfrau mit eme chranknige Chind ujem Arm oder es buggelets Manndl am Stäcke gloffen isch und hed welle öppis binem heusche, so hed er gfluecht und gschworen und de Bäri ufse ghetzt. Das chli Betheli isch de grad s Konträri vo ihm gsi, s hed es paar schöni, glänzegi Batze im Druckli inne gha vo de Gotte, und de hed s ke grösseri Freud gha, weder wenn s hed chönne so imen arme Mönsch eis vo dene Batzlene gä.

Do isch emol ame chalte, chalte Wintertag es bleichs, maggers Müetterli gägem Hus zue z tschümperle cho. S Betheli hed s grad gmerkt. S isch i de Stuben obe gsi am Pfeischter, mit s Nochbure Anneli — das isch au es brav Meiteli gsi — und si hend zsäme Nüss ggässer zum Zfeufi. S hed s grad gmerkt, as das Huseli gärn es Almuese hätt, s nimmt eine vo dene schöne Batze, springt abe und will e däm Wibervölchli gä. Do chund grad de Hofbur vo de Schür noche. — Dä isch gsi mit de Chnächte go schmäle, mit em Hirter, de sell im Veh nid so vil Fuetter gä, und mit em Mäler, de sell luege, as er meh mäli, susch mües er fort — und er isch voll Täubi gsi. Und wien er das Fraueli gsehd, wird er no böser und brüelet das Tschauderli a, as s so weidli as hed möge devo ghülpel isch. S Betheli hed er mit dr Fuscht i Husgang ie gstoße, asem de Batze us dr Hand gfallen isch, und äs hed sis Chöpfli a d Stäge äne gschlage, as s Bluet über d Stirne abe gloffen isch. Do isch aber de Bur verschrocke und hed grüeft, s Meitli sell gleitig zum Dokter springe. Är sälber isch grad wider use und hed de Batze welle sueche, wo im Betheli us dr Hand i Schnee ine gfallen isch — und hed gnüelet und gnodered, aber hed e abseluti nümme chönne finde.

De Dokter isch cho und hed s Betheli verbunde. S isch gli wider gheilet gsi. Aber vo deet a hed das Chind nümme welle luschtig si; s isch bleich worde, und d Gotte hed em möge Eierzüpfle bringe wiß wi Schnee, und de Vatter hed em möge us dr Stadt use Häli chrome süeß wi Hung, s hed alls nur so agluegt und gmacht: «I mag i Gottsname nid.» Und wo einisch s Anneli wider chund und seid, s wüß underem Nußbaum prächtegi Vöndli, do hed s Betheli nümme chönne go luege, s isch tot gsi.

Do hed de Hofbur gschröue und gseid, de wett lieber, s wär em Hus und Hei verbrunne und hed alle am en Obe näbs Bethelis lär Bettli zue briegget und hed gmacht, är sig d schuld dra, und hed uf das Bettli ie gschlage, aß si Fuscht ganz gschun-

de worden isch. Won er einisch z Nacht wider so gjommeret hed und äntli igschlöfen isch, gsehd er e großi Heiteri und zmittst i dr Heiteri inne isch e goldige Thron gsi und uf däm isch e schöne, ärnschte Ma gsässe mit eme Chleid, es hed glänzt, wie wenn d Sonne im Winter uf di höche Bärge schint. Das isch euse Herrgott gsi. De hed zum Hofbur gseid: «Worum ich dis Betheli dier gno ha, dier du schlächte, unbarmhärtige Ma? Weisch, wil s zleggscht um dich ume no schlächt worde wär. Und wil ich mit so Chinde bsonders muesß barmhärtig si, han i das nid chönne dole und drum hani s gholt und ihns zum Bötli vo miner Barmhärtigkeit gmacht. Paß uf, du gsehsch es jetze sälber!»

Do isch im Hofbur gsi, er steu vor siner Hustüren usse, es seig e schöni Stärnenacht, und do gsehd er obe im Dorf öppis Wißes ime Hus noh fleuderle und wien er gnauer luegt, isches es Meiteli i wiße Chleidere gsi. Und äntlech könnters: s isch sis Betheli. Es hed es Druckli i dr Hand gha und deet sind Batzeli drinn gsi, schöni glänzegi, wien är ihm einisch eis us dr Hand gschlage hed. Und das Betheli hed de bi dene Hüserne son e Batze uf d Türeselle gleid. Wie s nöcher chund, will är gägem ie und will s umhalse, aber s könnte nid, s verschrickt abem, gohd weidli verbi ufs Nochbers Hus zue. De Nochber isch äbe so rich gsi wi de Hofbur, aber äbe so gniselig und äbe so schindig. S Betheli gohd i das Hus ine und nochem Wili chund s mit s Nochbers Anneli am Arm. Und s Betheli seid zum Anneli: «Du muesch mis Gspändli si und jetze gömmer mitenand zum Liebgott.» Do isch uf einisch alls verschwunde.

Am Morge, wo dr Hofbur i d Stube aben isch, so ghört er, as im Milchhämmerli äne s Meitli zum Chnächt seid: «Hinecht isch eusem Nochber sis Anneli gstorbe.»

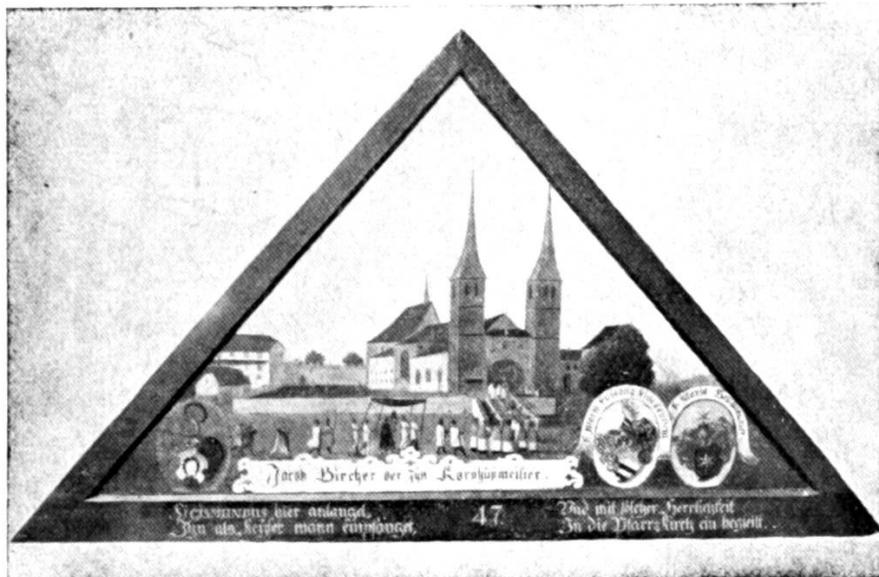
Jere, wi isch do de Hofbur zsämegfahre! Er hed si müeße a de Tischplatte ha. Do hed er alls verstande, was er z Nacht gsehd hed, was dr Herrgott zuenem gseid hed und worum s Betheli bim Nochber äne s Gspändli gholt hed. Und es hed e do grüsli agfange reue, as er son e böse, unbarmhärtige Ma gsi isch und drum us eigener Schuld sis Betheli hed müeße verlüre. Jetz isch er au wider nüb däm läre Bettli zuegchneulet, aber de hed do nümme mit de Füschte uf das Bettli gschlage, de hed do s Härz gchlopft.

De Hofbur hed aber au no gseh, daß di Lüt, wone sis Bethelin e Batze uf d Selle gleid hed, öb rich oder arm, zfride und glücklich gsi sind; är hed au gmerkt, daß grad dere gsi sind, wo öppen au es mitleidigs Härz gha hend. Alls das isch em do nümme zum Chopf us, är hed do au agfange Almuese gä. Und bald hend si i de Gmein ume und im ganze Michelsamt gseid: «Es gid e kei bessere Ma as dr Hofbur, nur schad, as er immer so

trurig isch.» Do einisch, i dr Nacht, gsehd de Hofbur sis Betheli wider — s isch em zerscht gsi, är gsäch wider öppis Wißes i de Hüserne noh fleuderle — es sind vil wißi Chind gsi, und zvorderisch sis Betheli. Das chund uf sis Hus zue und leid e Batze, son e schöne, glänzige uf d Selle. Es seid zu sine Gspändlene: «Das isch mi lieb Vatter, und i darf jetz aun es Batzili bringe.» Wo do am Morge de Hofbur verwachet, so isch em ganz anderisch gsi, so liecht und so wohl. De hed s rächt eigentlich gspürt im Härz inne, was em sis Betheli brocht hed. Und wien er vor d Türe use chund, so gsehd er öppis glitzere, de hed s uf und es isch de glich Batze gsi, won er einisch im Betheli us dr Hand gschlage hed. De het de Batze gno und dä isch em so lang as er gläbt hed wärter gsi as das türscht vo allne sine silbrige und goldene Chleinödere. De Hofbur isch siner Läbtig e stille, ärnschte Ma blibe. De hed sis Betheli nie chönne vergässe. Aber me hed ems au agmerkt, as er doch ruig und zfride gsi isch. Sid do gsehd mer s im ganze Michelsamt und im Gäu und im Kanton ume, as d Lüt, arm oder rich, wenn si barmhärtig sind, so vil as si öppe chönnid, au zfride und glücklich sind. Und vo de söttige seid mer alle: «Dene hed s wiß Betheli au e Batze brocht!»

(Gäuermundart)

Reward Brandstetter.

Luzärn : Motiv i de Chappelbrugg
(Empfang vom Kaiser Sigismund z Luzärn)

Zähnihochsig

(Oppis Luzärnerdütschs vo Volksbruch und Tanz)

Di jüngscht Schwöschter vo mim Vatter hed e schöni, großi Wirtschaft gha und will sie wit und noch guet bekannt gsi isch, hed mer dozmol alli grösere Aläß i ihrem Gaschthus abghalte. Mi Vatter hed immer a settige Tage müesse go hälfe, seig s im Saal, seig s im Chäller oder bim Serviere gsi, überall deet, wo eine zwenig gsi isch. Dozmole sind fascht alli Hochsig i de Fasnecht gsi und wenn öppen son e bessere Buresohn oder e flotti Bürgertochter ghürotet hed, so isch es sälbverständli gsi, as mer es Zähnihochsig bstellt hed. Do hed s Hochsig gha mit 60-80 Geschte und de isch es groß häggange. Am Zähni, wenn all Lüt schön der Zit gha hend zum Luege, isch de Hochsigzug mitts dur d Ortschaft dure zoge i d Chile. Isch das jung Paar zsämeggä gsi und d Hochsigmäss verbi, so hed mer sich wider zum Zug igstellt und isch i d Wirtschaft zoge zum Ässe. Der Tisch isch schön dekoriert gsi und d Chueche und Guetlitäller hend scho zum vorus bewise, as s öppis Feins zum Nohtisch gäb. Do hed s aber gheiße upfasse! Sind d Chällnerinne ned uf bede Site vo de Tische gstande, so isch es gwöhnli vorcho, as de Ma i de Frau gschwind im Versteckte de Guetlitäller i Pumper ieglärt hed. Dozmole hed mer halt äbe no Pümpfer gha und hed ned wägem Fazenetli müessen es Täschli nohschleipfe. — D Wirtslüt hend de müesse s Hochsigpaar begrüesse und Glückwünsch abringe und i de Zwüschezit hättid d Chällnerinne hinde und vorvür selle Auge ha, as niemer hed chönne Guetlitäller abrume. Wenn sie de am Tisch gsässe sind, hed jede der ander beufsichtigt, de isch kei Gfohr me gsi. Aber mi Vatter hed mängisch gseid, es seig vorcho, as keis Guetli meh uf em ganze Tisch gsi seig, und i dene Pümpere goh nochluege, hätt si au ned guet gmacht.

Das hed es richhaltigs Hochsigässle ggä so ame Zähnihochsig und gli einisch hed de di äxtra bstellti Musig agfange hundigääägle. Zweu Klarinett, Baßgige und e Trompete hend do afo Musig mache, s hed ned nume de Junge s Bei glüpft, nei no i mängem ältere Chnab isch de Nar acho. — De Hochziter hed do müesse uf de Huet si! Denn es isch en alte Bruch bestande, imene unbewachte Augeblick d Hochzitere z entfüere. Das isch under de Burschte abgmacht worde. Inere schlaue Chällneri hed mer so währet dem Usenäh der Uftrag ggä, de Stalchnächt sell ispanne. De isch eine d Hochziteri zum Tanz go hole und de Gspane vo dem Burscht hed de de Hochziter astandshalber zum Tanze müesse go ilade und wenn de so schön alls im Walzer inne versorget gsi isch, so isch de Burscht mit de Hochzitere zumene Siteturli us, igstige und abgfahre. Underdesse hed de die, wo mit em Hochziter 'tanzet hed, ihri ganz «Beredsamkeit» mües-

Am Sämpchersee

se ufbüte, as sie dä jung Ehema hed chönne in es Gspräch verwickle, as er ned immer Achtig^{ggä} hed uf sis Fraueli. Hed er s de gmerkt, so hed er natürli schnäll d Hochsiggutsche au lo i-spanne, aber de isch es den e bösi Nuß gsi, bis er gwüsst hed, i weler Richtig as sie mit de Hochzitere drus sind. Und mänge isch grad i de verkehrte Richtig devogfahre. Derzue isch no cho, as men an alle Orte mit Stange oder Seili de Wäg verspert hed und dä arm Hochziter no hed müesse Halbbatze usrüere. Doch wenn er sich nobel zeigt hed, so hend ihm di chline Chnöpf doch öppe chönne säge, es seig vor e Viertelstund do eine mit eme Choli am Scheesli und mit de Hochzitere do dure gfahre und hend dä verlaßnig Ehema chönne tröschte, as er s Gspur richtig ufgno-heig. Isch er de ändl zu der Wirtschaft cho, wo sis Fraueli glandet gsi isch, so hed er de no mit eme guete Zobig si Hochzitere wider müesse uselöse. — Druf hed ere de dä jung Ehema is Ohr ie gflüschtert, wi greblig as das seig, wemmer scho am erschte Tag im Ma uf und drus geu, aber das Schimpfe isch em ned so ärnscht gsi. Noch em Zobig sind de alli Hochsiggescht wider is Gaschthus zruggfahre und de isch de s Tanze erscht rächt losggange. Do hed mer no nüd gwüsst vo dene importierte änglische und amerikanische Negertänze, wo

keine cha und jede tanzet. Der einzig importierti isch der Wienerwalzer gsi, wo sich au hütt no uf em Tanzbode bauptet. Gwöhnlich isch so 'tanzet worde: zersch Schottisch, nochhär Polka, Mazurka, Walzer. Wenn s bald gägem Morge äne ggange isch und d Füeß nümme e so de sicherischt hend chönne schritte, so isch de der Galopp a d Reihe cho. Dä isch e so ime hitzige Tämpo cho, as keine, keine meh de Zit gha hätt, zwüschetinne umzgheie!

Regina von Matt.

Eusi liebi Frau und s Himmelsgatter

De Chalberhannes isch gstorbe und wär au gärn i Himmel ie ggange. Aber de Sant Peter hed zuen em gseid: «Jää, Hannes, s isch no nid alles ganz im Blei i dim Rächnigsbüechli. Weisch, es sind do no paar Glesli agchridet, wo d zvil gha hesch. Und de wär s au nid eister nötig gsi, uf em Chilchwäg um Chüe und Chalber z handle, daß mer bim heiligen Amt und bi de Predig der Chopf no voll hed dervo. Es cha no es Zitlang goh, bis d chauscht ine.»

Trüebälig und trurig hed de Hannes de Chopf lo hänke und isch im Himmelshag noh hindere tiche. Daß me s do oben e so gnau nähm, hätt er doch de nid 'dänkt. Er hed suscht eister gmeint, er seig no nid grad eine vo de schlächtere Chrischte und hed er öppis bosget gha, so hed er s nidemol rächt gwüst und sicher nid bös gmeint. Item, «si luegid s do obe schint s e chli anderscht a, und i mueß mi dänk dri ergä», hed er i Bart ine brummlet.

Oppen e Halbstund druf hed de heilig Petrus zum lieb Gott welle gogen e Mäldig mache. Aber do gsehd er öppis, won er schier sinen Auge nid trouet — wär begägnet em do zmittst uf de Stroß undere Schar Ängeli, won em am Chittelfäcke gha hend und luschtig mit em zigglid und rüefid: «Hannes, worum hesch kes Chälbeli mit dr 'brocht? Gang, hol is au es Chälbeli!» — wär de suscht, as äbe de Chalberhannes!

Das isch jetz im Sant Peter doch afen e chli z dick gsi. Er brauzet en a: «Wi bisch du do ine cho? I ha der s jo verbotte gha!» Im gheime isch em frili nid ganz rächt gsi. Er hed 'dänkt, es chönnt em am Änd au passiert si, daß er d Türe offe glo hätt. — De Chalberhannes hed si aber nid lo verschrecke und seid: «Wenn s Ech ärnscht gsi wär, daß i nid dörft ine, so hätted Er dänk scho lang de Hag gflickt do hinde. Es sind jo zwo Latten e wägg, daß eine gmüetli cha dureschlüfe.»

Druf isch de Sant Peter nur no chiibiger worde und seid: «Wart, i will jetz scho Orníg mache, i weiß scho, wär dere

Sprangge macht-, und lauft starre Gangs zum Herrgott. Der lieb Heiland und eusi liebi Frau sind natürli au deet gsi und de Sant Peter hed ne alles äxakt verzellt, wi s ggangen isch und seid zletscht, so seig s nid mögli, Ornig zha im Himmel obe und der lieb Gott wärdi wohl wüsse, wär settigi Löcher machi i Hag ine. Di meischterlosige Bürschtli, won e all der Diebsgüggels z Sinnchömm, settid einisch e chli härgno si, und er wär defür, die wo s agöi, e chli übers Chneu z näh.

Bim letschte Wort hed der lieb Heiland schier müesse z Lachen e chli verbiße und er hed si lieb Muetter agluegt und lisli gfroggt: «Isch öppe wider einisch Dich gsi?»

Uf das isch si doch es bitzeli rot worde in ihrem härzige Gsichtli und hed aghalte: «Häb doch nüd für unguet, mi liebe Sohn! s isch wohr, ich bi s gsi. Und i chönnt mi amel grad jetz mit em beschte Wille nid verschwere, as s gar nümme gscheh sell. De Chalberhannes hed hi und do es Glesli zvil gno, das striit i nid ab. Aber er hed no vil tusigmol meh mich grüeßt bim Bättelüte und bim Rosechranz. Und so isch es no mit vile arme Sündere, wo das und dises bosget hend. I ha halt 'dänkt, für settig dörf ich wohl e chli bsundrigi Mittel a d Hand näh, für si i Himmel inezlo.»

Wo der heilig Petrus so ghört hed rede, hed er scho gwüßt, was Trumpf si chönnt bi der höchste Obrigkeit. Er hed si süberli still gha und isch jetz sälber au im Hag no hindere devotiche, wi vorere Halbstund der Chalberhannes.

Und wenn er wider einisch öppe gseh hed, daß es Hagschit fählt, so hed er s eifach wider änemacht und derbi e chli de Chopf gschüttlet und 'dänkt: «So, so! Jetz hed si scho wider eine über Rächt ine, i Himmel ie glo! Si isch au gar e gueti, au gar e gueti!»

Aber go reklamiere isch er nie meh. Mit der liebe Muetter Gottes möcht er s halt doch de nid verheie, so wenig as dä, wo das gschribe hed. Ignaz Chronenberg.

Us: „Aus der Heimat, für die Heimat“, Beromünster, 1937.

Im Traum bim Vatter

Du füerscht mi über d goldig Schwand
Und zeigscht mir wit dis Vatterland;
Gsehsch Bach und Bärg und Wald und Fäld?
So groß gohd d Sonne über d Wält!

Wi s glänzt am Wäg! Wi s blitzt im Gstüd!
En jede Huch ist Gloggeglüt
Und d Wort, wi us der Ebigkeit,
Wenn s Chornfäld ruschet über d Weid. Josef Wüest.
„Acherland“, E Psalm. Verlag Eugen Haag, Luzern, 1928.